

ת"פ 30591/01/18 - מדינת ישראל נגד ג'י אנד בי (אוליביר) בע"מ, יוסף יצחק אייזנברג

בית הדין האזורי לעבודה תל אביב
ת"פ 30591-01-18 מדינת ישראל נ' ג'י אנד בי
(אוליביר) בע"מ ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופט תומר סילורה <u>המאשימה</u>	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד מאשה שניאור
	נגד <u>הנאשמים</u>	1. ג'י אנד בי (אוליביר) בע"מ 2. יוסף יצחק אייזנברג ע"י ב"כ עוה"ד אלישע דיקמן

גזר דין

1. ביום 14.1.2018 הוגש כתב אישום כנגד הנאשמים 1 ו- 2 (להלן: "**הנאשמים**") המייחס להם 42 עבירות בניגוד להוראות חוק הגנת השכר, התשי"ח-1958 (להלן: "**חוק הגנת השכר**").
2. על פי עובדות כתב האישום, במועדים הרלבנטיים לכתב האישום, הייתה הנאשמת 1 חברה פרטית ותחום עיסוקה העיקרי היה מכירה ושיווק משקפיים. הנאשם 2 שימש כמנהל פעיל ובעל מניות בנאשמת 1.
3. במסגרת פעילותה של הנאשמת 1, העסיקה עובדים וביניהם שלושה עובדים אשר פרטיהם מצוינים בכתב האישום.
4. בהתאם למתואר בכתב האישום, הנאשמת 1 ניכתה משכר העובדים שהעסיקה ניכויים עבור קרן פנסיה בחברת "מנורה" ולא העבירה ניכויים אלו למי שיועדו במועד הקבוע בחוק, קרי חברת הביטוח לתקופה שבין החודשים 1/2014 עד 12/2014 (כולל) וגם בחודשים 1/2015 ועד 5/2015 (כולל).
5. הנאשם 2 הואשם בכתב האישום בעבירה של הפרת חובת הפיקוח של נושא משרה בתאגיד, כאשר שימש במועדים הרלבנטיים לכתב האישום כמנהל פעיל ובעל מניות בנאשמת וככל הנראה הנו משמש כמנהל פעיל בנאשמת גם כיום.

6. הנאשמים פנו למאשימה בבקשה להסדר מותנה, אשר נדחתה ע"י המאשימה, ובהיעדר מתן תשובתם לאישום, הועבר התיק לשמיעת ראיות בהתאם להחלטתו של כב' השופט אורן שגב מיום 5.4.2019.

7. בדיון מיום 23.12.2019 נטען ע"י ב"כ הנאשמים דאז, עוה"ד צבי קופר, כי הנאשמים אינם כופרים בדבר ביצוע העבירות אלא קיימות נסיבות מקלות בעניינם. (ע' 1 ש' 14-21 לפ' מיום 23.12.2019). במהלך הדיון הועלתה הסוגייה של חומרת הענישה בהתאם לקבוע בהוראות חוק הגנת השכר, והאפשרות לעריכת תסקיר בעניינו של הנאשם 2.

8. בדיון מיום 23.1.2020 בנוכחות הנאשם 2, הודה הנאשם 2 בשמו ובשם הנאשמת 1 בהיותו "100% בעלים" בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום:

"אני מודה בעבירות נשוא כתב האישום ושומר על זכותי לטעון טענות לגבי הפעולות שביצעתי למנוע את העבירות וזאת במסגרת הטיעונים". (ע' 3 ש' 22-23 לפ' 23.1.2020).

9. הנאשמים הורשעו על בסיס הודייתם בעבירות המיוחסות להם, מבלי לנהל הליך שמיעת ראיות.

10. בדיון מיום 23.1.2020 הועלתה סוגיית אי הרשעה לנאשם 2 והוא הופנה לקבלת תסקיר שירות המבחן, כאשר עמדת המאשימה הייתה להתנגד לתסקיר ביחס להרשעה ולשיקול דעת בית הדין ביחס לענישה.

11. בתאריך 28.12.2020 הוגש תסקיר שירות המבחן בתיק, בו צוין, בין השאר:

"יוסף קיבל אחריות פורמלית על ביצוע העבירה, אך התרשמנו כי מתקשה להכיר בחומרתה ובפגיעה שהסב לעובדיו... לאור תפיסתו השטחית את חומרת העבירה שביצע, כשגם כיום חווה עצמו קורבן לנסיבות ועסוק בפגיעה שלו לנוכח תלונת עובדיו, לא נוכל לתמוך בכך, ואנו רואים חשיבות לחידוד חומרת העבירה בדרך של הצבת גבול חיצוני, בכלל זה הרשעתו".

12. בדיון מיום 11.3.2021 אשר נקבע לטיעוני הצדדים לעונש, עתרו הנאשמים באמצעות ב"כ דאז, עוה"ד צבי קופר, לביטול הרשעתם. במסגרת טענותיהם, פירטו הנאשמים אודות עיסוקם, נסיבות לקולא המאופיינות במועד ביצוע העבירה, נסיבות אישיות ובקשיים כלכליים אשר פקדו את הנאשמת 1 בתקופה הרלבנטית לכתב האישום.

13. הבקשה הוגשה ימים ספורים לפני הגשת טיעונים לעונש בעניינם של הנאשמים וכ- 22 חודשים לאחר שניתנה ההודאה של הנאשמים, במהלכם לא ביקשו הנאשמים לחזור בו מהודאתם.
14. הנאשמים המציאו לבית הדין "חוות דעת מומחה" ביחס לסוגיית ההשפעה של ההרשעה על עיסוקם ועיסוק החברה בדין הגרמני (הגשת חוות דעת מומחה מיום 14.3.2021).
15. ביום 31.10.2021 נדחתה בקשת הנאשמים לאי הרשעה וצוין כי נוכח התסקיר שהוגש **"אין הפנמה של חומרת המעשים, אלא בעיקר חשש מהשלכות ההרשעה על הנאשם"**.
16. בתאריך 15.11.2021 הגיש הנאשם 2 בקשה דחופה להתיר לו לחזור בו מהודאתו. בין היתר צוין בבקשה כי הודאתו נמסרה משיקולים מוטעים ומתוך אי הבנה מוחלטת של משמעות ההודאה.
17. בתאריך 23.8.2022 דחה בית הדין את בקשת הנאשם 2 לחזור בו מהודאתו והורה על הגשת טיעוני הצדדים לעונש.
18. ביום 20.9.2022 הגישו הנאשמים בר"ע על החלטת בית הדין מיום 23.8.2022 המורה על דחיית בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו.
19. ביום 18/10/2022 התקבלה החלטה בבר"ע 44459-09-22 כי:
- "בקשת הערעור סבה על החלטת ביניים של בית הדין האזורי שניתנה במסגרת הליך פלילי. בהתאם להוראות הדין, לא ניתן להגיש הליך ערעור על החלטת ביניים בהליך פלילי והשגה על החלטה כזו אפשרית רק במסגרת ערעור על פסק הדין הסופי (ראו בר"ע (ארצי) 13764-12-12 מרגלית אלבז רביבו - מדינת ישראל, 19.12.2019 ע"פ (עליון) 6907/19 שם טו נ' מדינת ישראל 11.11.2019. בנוסף, נראה שההחלטה מושא בקשת רשות הערעור אינה חוסה תחת החריגים הבודדים לכלל זה, אשר נקבעו בהוראות דין מפורשות (ראו למשל: ער"פ 8481/21 כהן נ' מדינת ישראל, 11.9.2022). לאור האמור, בכוונת בית הדין להורות שלא לקבל את בקשת רשות הערעור לרישום... טרם קבלת החלטה המבקשים רשאים להגיש התייחסותם לאמור..."**
20. ביום 21/11/2022 נמחקה בקשת רשות הערעור בהעדר התייחסות מטעם הנאשמים.

21. טיעונים לעונש מטעם המאשימה הוגשו ביום 22/9/2022. טיעונים לעונש מטעם הנאשמים הוגשו ביום 22/2/2023.

22. ביום 1/3/2023, לאחר הגשת הטיעונים לעונש מטעם הצדדים, הגיש הנאשם 2 בקשה למתן צו המורה על חוות דעת משלימה של שירות המבחן, זאת בין היתר מאחר שהנאשם 2 הפנים את חומרת העבירה (סעיף 8 לבקשה) וכן כי הנאשם 2 מצר מאוד על ביצוע העבירה והפנים לגמרי את חומרתה הן במישור חובת הציות להוראות הדין והן במישור הביטחון הסוציאלי של העובדים ובפרט אלו שהועסקו על ידו (סעיף 9 לבקשה).

23. בתאריך 11.6.23 נדחתה הבקשה למתן צו המורה על עריכת חוות דעת משלימה של שירות המבחן.

טענות המאשימה:

24. הנאשמת 1 לא העבירה סכומים שנוכו משכרם של שלושת העובדים עבור קרן פנסיה במועד כפי שקבוע בחוק הגנת השכר וזאת משך תקופה ארוכה - החודשים 1/2024 עד 12/2024 כולל וחודשים 1/2015 עד 5/2015 כולל.

25. הנאשם 2 הפר את חובת הפיקוח שחלה עליו למניעת ביצוע העבירה על ידי הנאשמת 1, בהיותו נושא משרה בה.

26. הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום והורשעו בעבירות המיוחסות להם.

27. מדובר בכמות עובדים ומועדים רבים בהם הועברו כספי הפנסיה באיחור ניכר ובניגוד לחוק, במקרה של העובדת שרה צ'פסר חודש 9/2014 הועבר רק בחודש 5/2015, חודש 11/2014 הועבר רק בחודש 11/2015, כך גם לגבי העובדות ענבל קון ואסתר באבי (ס' 16 לטיעונים לעונש).

28. העבירות בהן הורשעו הנאשמים הינן עבירות בעלות אופי כלכלי, אשר ביצוען נועד כדי להמשיך ולתחזק את עיסוקם מבלי להעביר כספי העובדים לקרנות פנסיה למרות ניכויים בשכר. לפיכך, יש להרתיע עבריינים בכך בדרך של הטלת קנסות שיהפכו עבירות אלה לבלתי כדאיות מבחינה כלכלית. (ס' 17-18 לטיעונים לעונש).

29. ביחס למתחם הענישה טוענת המאשימה כי מדובר ב"אירוע אחד" הכולל בתוכו מועדים רבים שיש לראות בהם כ"מעשים" בהתאם לפסיקה, וזאת בשים לב להעסקתם של שלושה עובדים ולחודשים הרבים בהם לא הועברו כספים עבור כל עובד בהתאם לטבלה המצורפת לכתב האישום.

30. הקביעה כי מדובר ב"אירוע אחד" אין משמעה כי מתחם העונש ההולם בגין מכלול האירוע יוגבל בעונש המרבי בגין עבירה יחידה, אלא רק כי מתחם הענישה ייקבע ביחס לשילוב העבירות, ולא בהתייחס לכל אחת מהן בפני עצמה (ת"פ 25368-02-19 מדינת ישראל נ' איסחקוב, מיום 14.2.2021).
31. נוכח האמור לעיל תטען המאשימה כי מתחם העונש הראוי בגין העבירות בהן הורשעו הנאשמים, יכלול אירוע אחד, ויקבע לאחר חישוב המעשים שבכל האירוע - עובדים וחודשים בהם לא נוכו כספי הפנסיה ולא הועברו ליעדם במועד.
32. העונש המקסימלי הקבוע בחוק לעבירה אחת מתוך העבירות בהן הורשעה הנאשמת 1 הקבוע בחוק - מאסר שנתיים או קנס כספי פי חמישה מהקנס הקבוע בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, דהיינו 1,130,000 ₪.
33. העונש המקסימלי לעבירות בהן הורשע הנאשם 2 הקבוע בחוק - מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה, דהיינו 565,000 ₪.
34. עמדת המאשימה הינה כי מתחם העונש הראוי בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הוא בין 250,000 ₪ ל- 500,000 ₪ מהקנס העונשי הקבוע בחוק.
35. לטענת המאשימה יש לקבוע מתחם ענישה נפרד לכל אחד מהנאשמים, תוך בחינה מעמיקה בדבר מהות העבירות, כל אחד באופן עצמאי, בשים לב לעקרון האינדיבידואליות לפיו יש להטיל עונש מתאים לנאשם ביחס לעבירה בה הורשע.
36. הנאשמת 1 הינה חברה פרטית ובהיותה אישיות משפטית נפרדת חלה עליה אחריות פלילית עצמאית בעבירות בהן הורשעה.
37. המאשימה עותרת לעונש ספציפי לנאשמת 1 בדמות קנס בסך של 400,000 ₪. (ס' 36 לטיעונים לעונש).
38. תסקיר שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם 2 צו שירות לתועלת הציבור בהיקף של 250 שעות. המאשימה סבורה, כי בעניינו של הנאשם 2 לא נתקיימו הקריטריונים החריגים ויוצאי הדופן המאפשרים ביטול הרשעתו בהתאם למבחנים הקבועים בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל, מיום 21.8.97, שם נקבע כי בית המשפט ימנע מהרשעה בהצטברם של שני גורמים: "הימנעות מהרשעה אפשרית איפה בהצטבר שני גורמים: ראשית על ההרשעה לפגוע פגיעה חמורה בשיקום הנאשם

ושנית סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים".

39. לפיכך, לטענת המאשימה יש להותיר את הרשעת הנאשמים על כנה ולהטיל עונש ספציפי על הנאשם בדמות קנס כספי בסך של 200,000 ₪. (ס' 48 לטיעונים לעונש).

40. בנוסף לעונשי הקנס, מבקשת המאשימה להורות על התחייבות הנאשמים להימנע מביצוע עבירות בהן הורשעו למשך 3 שנים על מלוא גובה הקנס העונשי הקבוע בחוק ועונש בדמות ימי מאסר בגין אי תשלום הקנסות בהתאם לסעיף 71 לחוק העונשין ובנוסף ימי מאסר בגין אי חתימה על כתב ההתחייבות לפי סעיף 74 לחוק העונשין - 90 ימי מאסר. (ס' 50 לטיעונים לעונש).

טענות הנאשמים:

41. הנאשמת 1 הנה חברת יחיד בבעלותו המלאה של הנאשם 2 (להלן: "**הנאשם**" ו/או "הנאשמים"). (ס' 1 לטיעונים לעונש מטעם הנאשמים).

42. כלל הכספים שנוכו משכרם של העובדים בגין הפרשות פנסיוניות, "בהיקף מאות שקלים בודדות לחודש", הועברו לטענת הנאשמים ליעדם תוך חודשים ספורים (שלושה חודשים במוצק), ביוזמת הנאשם, וזמן רב לפני הגשת כתב האישום. (נ' א' לכתב האישום; ס' 3 לטיעונים לעונש).

43. ביום 18.12.18 הוגשה ע"י המבקש בקשה להסדר מותנה, אשר נדחתה ע"י המשיבה. בבקשה העלה המבקש טענות לעניין מצבו הכלכלי הקשה וההלוואות שניטלו בין היתר לשם תשלום זכויות העובדים (סעיף 16 לבקשה; נ' א' לטיעונים לעונש).

44. ביום 28.12.20 הוגש תסקיר קצין מבחן בעניינו של המבקש. בין היתר קובע התסקיר, כי "יוסף מבין את הבעייתיות שמיוחסת להתנהגותו..." (עמ' 2 פסקה שלישית) וכן כי התרשמנו כי פחת הסיכון להישנות עבירה דומה" (שם לקראת סוף העמוד).

45. במהלך הדיון מיום 23.1.20 ובין היתר על יסוד המלצת ביה"ד, הודה הנאשם בעבירות המיוחסות לו עפ"י כתב האישום. (ע' 3 ש' 12 לפ'). במעמד הודאתו הצהיר המבקש לעניין הפעולות שביצע לשם מניעת העבירות מושא כתב האישום (ע' 3 ש' 22-23 לפ' מיום 23.1.20).

46. ביום 11.3.21 עתרו הנאשמים לביטול ההרשעה בין היתר בטענה להשלכותיה הקשות על פרנסת משפחתו של הנאשם 2. (עמ' 7, ש' 12-27 לפ' 11.3.21).
47. ביום 15.11.21 הוגשה בקשת הנאשם לחזור בו מהודאתו ובין היתר פירט גם שם לעניין קשיים כלכליים, חובות והלוואות אשר ניטלו לשם כיסוי חובות וכן ציין כי החנות בה עבדו נסגרה.
48. בתמיכה לבקשה לביטול ההרשעה צורפו אסמכתאות לקשייה הכלכליים של הנאשם, ובין היתר (1) דו"חות כספיים של החברה לשנים 2014 עד 2016 (כולל) המצביעים על ירידה רב שנתית במחזורי החברה וכן על הפסדים שנתיים בהיקפים של עשרות אלפי שקלים, לוח סילוקין בהקשר עם הלוואה שנטל הנאשם 2 לשם כיסוי חובותיו לרבות לשם העברת כספי הפנסיה של העובדות לקרנות (נספח ב' לבקשה). כן צירף אישור רו"ח מיום 13.12.18 על סגירת החנות בה עבדו העובדות ועל סילוק כלל החובות לעובדים (נ' ג' לבקשה).
49. הנאשם טוען כי לא ניתן לו יומו בבית הדין. (ס' 12 לטיעונים לעונש).
50. לטענת הנאשמים, טענות בדבר מצבם הכלכלי הקשה ונטילת הלוואות לשם פירעון חובותיהם ובכלל זאת זכויות העובדים ובפרט ההפרשות הפנסיוניות נטענו לאורכם של ההליכים בביה"ד קמא ומבוקש להביאן בחשבון במניין השיקולים לקולא במסגרת גזירת העונש. (פרוט' מיום 23.12.19 עמ' 1, ש' 12-19, וכן פרוט' מיום 11.3.21 עמ' 7, שי 21-23).
51. בנוסף, לפני כשנתיים חלתה אשתו של הנאשם 2, הגב' אסתר הדסה אייזנברג, במחלת הסרטן, מאז מצויה באי כושר מלא ומקבלת קצבת נכות מהמל"ל לרבות קצבת שארים. (אישורים רפואיים צורפו כנספח ד' לטיעונים לעונש).
52. מחלת אשתו של הנאשם בצירוף עם מצבה הכלכלי המורכב של החברה הביאה, במהלך השנים האחרונות להאצה בהידרדרות מצבו הכלכלי וזאת, בין היתר, בשל צמצום פעילותו לצורך הטיפול באשתו, כמו גם בשל ההוצאות המוגברות הכרוכות במצבה. (אישור רו"ח מיום 20.2.23 על אי העסקת עובדים ועל הפסדים צבורים, אישור על נכות רפואית בשיעור 100% ואישור על תשלומי קצבאות מהמוסד לביטוח לאומי, צורפו כנספחים ה'-ו' לטיעונים לעונש).
53. הנאשם 2, הנו אב ל- 5 ילדים, מתוכם 3 עודם סמוכים על שולחנו, מפרנס יחיד, על כל המשתמע מכך מבחינת השלכותיה הצפויות של הטלת קנס ו/או של"צ.
54. כך או כך, לטענת הנאשמים, "מדובר באיחור שבהעברת אלפי שקלים בודדים, אשר אירע על

רקע קשיים כלכליים כבדים ואשר חרף אותם קשיים עמדו הנאשמים בכלל חובותיהם כלפי כלל עובדיהם, אמנם באיחור, אך בסמוך לאחר ביצוע הניכויים וביזמת הנאשם עצמו". עובדה זו מעידה על כך שהנאשמים עשו כל שניתן למניעת העבירה ושתיקון המעוות לא נעשה בשל אימת הדין אלא מתוך כבוד להוראות הדין. (ס' 20 לטיעונים לעונש).

55. עוד טוענים הנאשמים, כי אופן הצגת הדברים ע"י המדינה ביחס לפרקי הזמן שבין מועדי חיוב העברתם של הכספים לקופות הנו שגוי. בס' 16 לטענות המאשימה נטען לאיחור של שנה בהעברת כספי ההפרשות ביחס לעובדת שרה צ'יפסר (המדינה טענה להעברת כספי חודש 11.14 רק בחודש 11.15 אולם ההפרשות עבור עובדת זו לחודש 11.14 אשר מועד העברתן חל בחודש 1.15 הועברו לקרנות בחודש 7.15, דהיינו באיחור של 6 חודשים, ולא, כפי שמוצג באופן מטעה, של 17 חודשים - כפליים מהיקף האיחור בפועל (סעיף 21 לטיעונים לעונש).

56. היקף האיחורים שבהעברת כספי ההפרשות עומד, בממוצע, על 3 חודשים "בלבד" ואופן הצגת הדברים ע"י המדינה עושה עוול עם הנאשמים, אינו מתחשב במכלול נסיבות המקרה ובחלק מהמקרים אף אינו משקף נכונה את העובדות לאשורן. (ס' 21-22 לטיעונים לעונש).

57. בהשוואה למקרים דומים בפסיקה נקבעו מתחמי ענישה מצומצמים, יחסית, במקרים חמורים יותר, בהם מעולם לא הועברו הכספים ליעדם. (ס' 22 לטיעונים לעונש).

58. לעניין מתחם הענישה - לטענת הנאשמים, מתחם הענישה לו טוענת המאשימה אינו מעוגן בפסיקת בתי הדין לעבודה וחורג מהמקובל בעבירות מהסוג הנדון. במסגרת הטיעונים לעונש, הביאו הנאשמים מספר גזרי דין, המעידים לשיטתם כי מצב כלכלי ובריאותי מהווים שיקול משמעותי בשקילת מתחם העונש. כן טוענים הנאשמים, כי יש לגזור עונש אחד בלבד על שני הנאשמים וכי ההלכות המובאות ע"י המאשימה בתמיכה לטענתה לפיה יש לגזור עונשים נפרדים אינן חד משמעיות. כך, למשל, פסק הדין בעניין חברת וייסי (ס' 31 לטיעוני המאשימה) מכיל קביעות אשר עשויה להוביל לגזירת עונש אחד, ובכל מקרה לצמצום מתחם הענישה הכולל, מתוך הבנה כי בין הישויות בחברת יחיד, קיימת, במישור הכלכלי חפיפה רבה (אם לא זהות): **"מותר גם מותר לו לבית המשפט להתחשב בכך כי בצד ההפרדה הפורמלית, קיימת קרבה כלכלית, וכי קנס כספי, המוטל על החברה, משפיע ממילא במישור הכספי על בעל השליטה בחברה"**.

59. למען הזהירות, ציינו הנאשמים כי מתחם הענישה הראוי לנושא משרה עבור עבירה של תאגיד מסוג זה הנו בטווח שבין 12,500 ₪ לבין 37,500 ₪.

60. לעניין תסקיר שירות המבחן, בהתאם להלכה בעניין **אבו אלטיף (4144/15)** לביהמ"ש סמכות לסטות מההמלצות שבתסקיר, להפעיל שיקול דעת בהתחשב בכלל האינטרסים העומדים לפיו ולהטיל

קנס על הרף הנמוך ובמקביל שלא להטיל של"צ. הטלת של"צ על הנאשם 2 עשויה להסב לו ולמשפחתו נזק כלכלי כבד.

61. לטענת הנאשמים, את הקביעות שבתסקיר לעניין מידת הפנמתו את חומרת העבירה יש לבחון ולפרש על רקע תודעתו, מקום בו עשה כל שביכולתו למנוע את העבירה שעה שידיו קשורות מאחורי גבו בשל מצבו הכלכלי ואין לפרש את הדברים שנכתבו באופן המייחס לנאשם התנערות או חוסר הכרה בחומרת העבירה.

62. עוד טוענים הנאשמים, כי דברי הנאשם לא הוצגו בפני קצין המבחן במלואם ו/או לא הובנו על ידו, ולפיכך הוגשה בקשה למתן הוראה להשלמת תסקיר.

63. לעניין גזירת העונש - נסיבות המקרה מצדיקות ענישה על הרף הנמוך ביותר. במניין השיקולים לפסיקה לקולא יש להביא בחשבון בין היתר, (1) את מצבו הכלכלי והאישי של הנאשם (2) היעדר הרשעות קודמות; (3) את העובדה כי הסכומים שנוכו הועברו ליעדם חודשים ספורים לאחר המועד הקבוע בחוק להעברתם; (4) את המאמצים שנעשו ע"י הנאשמים לצורך הימנעות מביצוע העבירה, לרבות נטילת הלוואות לשם תשלום זכויות העובדות וכן (5) את העובדה כי לעובדות לא נגרם נזק כתוצאה מהעבירה. לכך יש להוסיף גם את מצבה הכלכלי של הנאשמת 1 ואת העובדה כי סגרה את החנות בה עבדו העובדות עוד בשנת 2016 כמו גם את העובדה כי החברה אינה מעסיקה כיום עובדים למעט הנאשם 2 עובדה שיש בה משום נטילת העוקץ מהממד ההרתעתי האישי הקיים בענישה.

64. הטלת קנס כבד עשוי להביא להחרפת קשייו הכלכליים באופן כזה שיזקק לסיוע ממשאבים ציבוריים לרבות קצבאות וכיוצ"ב, תוצאה שאינה רצויה אף במישור האינטרס הציבורי.

65. לאור האמור לעיל, הנאשמים מבקשים להורות על השתת קנס בודד, על שני הנאשמים, על הרף הנמוך ומבוקש לקצוב את תקופת ההתחייבות לתקופה שלא תעלה על שנה.

66. מבוקש להורות על הגבלת סכום ההתחייבות, באופן יחסי למספר העבירות, לסך של 6,000 ₪ ולחילופין לסכומי התחייבות בטווח של עד 50,000 ₪ ובכל מקרה בסכום שלא יעלה על גובה הרף המינימאלי שהציבה המדינה.

67. כן מבקשים הנאשמים להורות על חלוקת סכום הקנס בפועל למספר תשלומים מרבי באופן כזה שסכום התשלום החודשי לא יעלה על 500 (חמש מאות) שקלים.

68. לעניין השל"צ - הנאשם 2 מבקש שלא להטיל עליו של"צ כפי שהומלץ בתסקיר, שכן הטלת של"צ

תצמצם את הזמן העומד לרשות הנאשם לצורך ייצור פרנסה עבור משפחתו ולטובת הטיפול באשתו, אשר אינה עובדת, ועשויה להוביל להחרפה נוספת של מצבו הכלכלי ושל מצבה הכלכלי של משפחתו, אותה הוא מכלכל כמפרנס יחיד.

דין והכרעה:

69. **לעניין מתחם העונש ההולם** - לשם קביעת מתחם העונש, על בית הדין להתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו, מדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. בתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית הדין את העונש המתאים לנאשם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

70. ביום 10.1.12 פורסם תיקון מספר 113 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - "**חוק העונשין**") בדבר "הבניית שיקול הדעת המשפטי בענישה".

71. תיקון 113 נותן עדיפות לעקרון ההלימות, עקרון הגמול. על פי עקרון זה, העונש הראוי לעברין נגזר ממידת אשמתו ומחומרת מעשיו כאמור בסעיף 40 (ב) לחוק העונשין, הקובע כי "**העקרון המנחה בענישה הוא קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה ונסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (בסימן זה - העקרון המנחה)**" (ראו ע"פ 8641/12 מוחמד סעד - מדינת ישראל (5.8.2013)).

72. על פי תיקון 113 לחוק קיימים שלושה שלבים במנגנון גזירת העונש, כדלקמן:

בשלב הראשון נדרשת בחינה האם מדובר באירוע אחד או מספר אירועים נפרדים - יש לבחון האם הנאשם הורשע במספר עבירות, להבדיל מהרשעה בעבירה יחידה. ככל שמדובר במספר עבירות, יש לקבוע האם הן מהוות אירוע אחד או אירועים נפרדים. ככל שמדובר באירוע אחד, יש להמשיך לשלבים הבאים וככל שמדובר במספר אירועים, יש לקבוע עונש הולם לכל אירוע בנפרד או עונש כולל לאירועים כולם (**ס' 40 יג(א)(ב) לחוק העונשין**).

בשלב שני נדרשת קביעת מתחם הענישה - סעיף 40ג'(א) לחוק העונשין קובע כדלקמן:

"בית המשפט יקבע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעקרון המנחה, ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 ט".

73. ניתן, אם כך, לסכם ולומר כי אמות המידה אשר יסייעו לקביעת מתחם הענישה הן אלו: הערך החברתי אשר נפגע מביצוע העבירה ומידת הפגיעה בו; מדיניות הענישה הנהוגה; נסיבות הקשורות לביצוע העבירה, כמפורט בסעיף 40ט' ובהן הנזק שצפוי להיגרם מביצוע העבירה; הסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה; יכולת הנאשם להבין את אשר הוא עושה וכד'. עם זאת, הנסיבות האישיות של הנאשם אינן נשקלות בשלב זה, ואלה יבואו במסגרת קביעת העונש המתאים בתוך מתחם הענישה, אך לא בקביעת המתחם עצמו.

74. בשלב השלישי יש לגזור את עונשו של הנאשם - לאחר שנקבע מתחם הענישה ההולם למעשה העבירה, יש לגזור את העונש המתאים לנאשם, בתוך המתחם. לשם כך, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה המפורטת בס' 40 ג(ב) לחוק העונשין כדלקמן - **"בתוך מתחם העונש ההולם, יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם בהתחשב בנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה, כאמור בסעיף 40 יא, ואולם בית המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש ההולם בשל שיקולי שיקום או הגנה על שלום הציבור, לפי הוראות סעיפים 40 ד' ו- 40 ה'."**

75. הנסיבות אשר אינן קשורות לביצוע העבירה, מפורטות בסעיף 40 יא' לחוק העונשין ובכללן:

"הפגיעה של העונש בנאשם, לרבות בשל גילו, הפגיעה של העונש במשפחת הנאשם, הנזקים שנגרמו לנאשם כתוצאה מביצוע העבירה ומהרשעתו, נטילת אחריות של הנאשם על מעשיו וחזרתו למוטב, מאמצי הנאשם לתיקון תוצאות העבירה ולפיצוי הנזק שנגרם בשלה, שיתוף הפעולה של הנאשם עם רשויות אכיפת החוק, כאשר כפירה באשמה וניהול משפט ע"י הנאשם לא ייזקף לחובתו, התנהגות חיובית של הנאשם ותרומו לחברה, נסיבות חיים קשות של הנאשם שהייתה להן השפעה על ביצוע מעשה העבירה, התנהגות רשויות אכיפת החוק, חלוף זמן מאת ביצוע העבירה, עברו הפלילי של הנאדם או היעדרו."

76. בנוסף, ניתן לגזור עונש החורג ממתחם הענישה, היה והתקיים אחד מאלה: האחד המהווה חריג לקולא אם **"מצא כי הנאשם השתקם או יש סיכוי של ממש שישתקם"** (סעיף 40 ד(א) לחוק העונשין); ושני המהווה חריג לחומרה, אם **"מצא כי יש חשש ממשי שהנאשם יחזור ויבצע עבירות וכי החמרה בעונשו והרחקתו מן הציבור נדרשות כדי להגן על שלום הציבור"** (סעיף 40 ה' לחוק העונשין).

77. בנסיבות המקרה, קיימת חומרה יתרה בעבירות לפי חוק הגנת השכר, כאמור בדב"ע 3-237/97 עזרא שמואלי ואח' מדינת ישראל נ' רשות השידור (פורסם בנבו), (28.8.2001):

"חוקי המגן קובעים זכויות סוציאליות מינימליות לעובדים. החברה האנושית סבורה שזכויות מינימליות אלו הן כח חיוני לעובדים שאין לאפשר לוותר עליו. יש להגן על

עובדים. זהו הנימוק העיקרי לקוגנטיות של חוקי המגן. נימוק נוסף הוא המודעות של משפט העבודה לעמדת המיקוח החלשה של העובד. גישה זו מצאה לה ביסוס המשך כמה עשרות השנים לקיומו של משפט העבודה בישראל. בית הדין לא סטה מגישה זו במשך תקופה ממושכת וטוב שכך. יש חשיבות לכך שהמערכת המשפטית עמדה על נוקשות זו בתחילת דרכו של משפט העבודה. היה חשוב לבסס עקרונות אלו. כיום ההלכה מבוססת. ההגנה המוחלטת על זכויות המינימליות של העובד היא עובדה קיימת".

78. בת"פ 23699-06-17 מדינת ישראל נ' ר.י.א. אביב ניהול אחזקת מבנים בע"מ ואח' (פורסם בנבו), נקבע, כי "ביצוע העבירות של אי העברת ניכויים משכר העובד לקרן פנסיה משמעה היא כי המעסיק שלח ידו לכיסם של העובדים ופגע בזכותם להבטחת מינימום של קיום זקנה או חלילה, בעת נכות".

79. הנאשמים הביאו ציטוטים מגזרי דין, במסגרתם תוארו מקרים, אשר דנו על עבירות שונות מהעבירות שבענייננו, חלקם דנו בעבירות הקשורות בהעסקת עובדים זרים ולא בעבירות על חוק הגנת השכר (לדוגמה הע"ז 4546-03-18 (אזורי ת"א) מדינת ישראל נ' ליאת ה. יעוץ וניהול בע"מ (נבו, 5.12.2019)); בחלק מהמקרים דובר על מקרים אשר במסגרתם הוכחשהנאשם הוכרז כפושט רגל, בת"פ (אזורי ת"א) 37724-11-10 מדינת ישראל נ' יבטח בע"מ (18.11.15) מדובר בפרשה משנת 2010, במחדל שהעובדים היו מודעים אליו למול חברת הביטוח ובמצב בריאותי חמור של הנאשם. כך, שלא ניתן להסיק באופן דווקני מגזרי הדין השונים, אשר התנהלו בבתי הדין האזוריים, לענייננו.

80. לעניין שבנדון, אני מקבל את שיטת הצדדים כי מתקיים "אירוע" אחד, הכולל 3 מעשים, שכן מדובר במספר עבירות אשר יש ביניהן קשר הדוק וקביעת מתחם עונש הולם לכל אחת מהעבירות בנפרד תהא הפרדה מלאכותית (ר' ע"פ 57160-01-14 מדינת ישראל נ' חדוות הורים (פורסם בנבו) (8.11.2015); ע"פ 1261/15 מדינת ישראל נ' דלאל (פורסם בנבו) (3.9.2015)).

81. במקרה דנן, מתחם העונש הראוי בגין העבירות בהן הורשעו הנאשמים יכלול אירוע אחד ויקבע לאחר חישוב המעשים שבכל אירוע - עובדים וחודשים בהם לא נוכו כספי הפנסיה ולא הועברו ליעדם במועד.

82. בגזר דיןש"מ 6033-09-10 מדינת ישראל נ' ס.מ. אבושולדום בע"מ (פורסם בנבו) (12.8.2014) קבע כב' השופט צבי פרנקל מתחם עונש ראוי שבין 25,000 ל- 75,000 ₪ בגין עבירה דומה של תאגיד המעסיק, ומכאן ניתן לגזור שהמתחם הראוי בגין עבירה של נושא משרה באותו המקרה היה בין 12,500 ₪ ל- 37,500 ₪ בשל ההתאמה למתחם הקנס עבור נושא משרה שהוא מחצית מהעונש אותו ניתן להשית על התאגיד עצמו בהתאם להוראת ס' 26ב' לחוק הגנת השכר. כב' השופט פרנקל הסתמך בקביעתו זו על מתחם עונש ראוי שקבעה כב' הנשיאה אורלי סלע בשני מקרים אחרים קודמים (ש"מ 2234-06-10 מדינת ישראל נ' מטיילי אירוס ירוחם (פורסם בנבו) (17.9.2013); ת"פ

31434-05-11 מדינת ישראל נ' מפעל נייר ירושלים ונאמן (2000) בע"מ (פורסם בנבו) (21.8.2013).

83. בפרשה אחרת קבע השופט אילן סופר מתחם ענישה גבוה יותר, בין 30,000 ₪ ל- 150,000 ₪, בין היתר בשים לב לכך שבאותה פרשה דובר בריבוי עבירות (11-11-23145 מדינת ישראל נ' ח.א.ש. מערכות ושרותים בע"מ (פורסם בנבו) (2.9.2014) ואת המתחם הזה יש להתאים על דרך חלוקה לשניים, למתחם קנס עבור נושא משרה, דהיינו מתחם של 15,000 ₪ עד 75,000 ₪. (ת"פ 37724-11-10 מדינת ישראל נ' יבטח בע"מ ואח').

84. במקרה שלפניי, נוכח כל האמור לעיל, אני קובע שמתחם הקנס הינו בין 25,000 ₪ ל- 75,000 ₪ עבור הנאשמת 1 ובין 15,000 ₪ ל- 60,000 ₪ עבור הנאשם 2.

85. לאחר ששקלתי בכובד ראש את טענות הצדדים השתכנעתי כי נסיבות המקרה דנן מצדיקות ענישה על הרף הנמוך יותר. במניין השיקולים לפסיקה לקולא אני מביא בחשבון בין היתר, את מצבו הכלכלי והאישי של הנאשם 2; מצבה הבריאותי של אשתו; היעדר הרשעות קודמות; העובדה כי הסכומים שנוכו הועברו ליעדם חודשים ספורים לאחר המועד הקבוע בחוק להעברתם. לכך יש להוסיף גם את מצבה הכלכלי של הנאשמת 1 ואת העובדה כי סגרה את החנות בה עבדו העובדות עוד בשנת 2016 כמו גם את העובדה כי החברה אינה מעסיקה כיום עובדים למעט הנאשם 2 עובדה שיש בה משום נטילת העוקץ מהממד ההרתעתי האישי הקיים בענישה.

86. מנגד, אני סבור כי בענייננו קיימת חשיבות להטלת עונשים נפרדים לכל אחד מהנאשמים. הנאשמת הנה חברה פרטית ובהיותה אישיות משפטית נפרדת חלה עליה אחריו פלילית עצמאית בעבירות בהן הורשעה:

"דומה שעקרונות היסוד אינם שנויים במחלוקת, והרי הם מבוססים על נקודת המוצא, כי החברה לחוד והמנהל לחוד. הפרדה זו נוחה וטובה לחברה ולמנהל, הן לצרכים העסקיים בכלל והן לצרכי מיסוי בפרט. הפרדה זו צריכה עסקיים בכלל ואם לצורכי אחריות בפלילים..." (ע"פ 624/80 חברת וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (3) 211).

כללו של דבר:

87. **הנאשמת 1:** מחד, הנאשמת 1 הנה חברה וותיקה, הפועלת בתחום העסקי מעל 20 שנה, כך שהנה אמורה להיות מודעת לזכויות העובדים המועסקים על ידה. מאידך, הנאשמת 1 נעדרת עבר פלילי בעבירות דומות, העבירות בוצעו בשנים 2014 - 2015, הנאשמים הודו במיוחס להם מבלי לנהל הליך

שמיעת ראיות בתיק וכספי העובדים הועברו בסופו של יום לחברת הביטוח, באיחור ניכר.

88. לפיכך, הריני משית על הנאשמת 1 קנס בסך של **25,000 ₪**.

89. **הנאשם 2:** ביחס לעונש הספציפי לנאשם 2, אציין כי בהתאם לממצאי תסקיר שירות המבחן, המשמש המלצה בלבד (רע"פ 4144/15 **אבו אלטיף נ' מדינת ישראל** (16.6.2015)), אין הצדקה להקל בעונשו של נאשם 2, בשים לב לדפוסי התנהגותו ואי קבלת אחריות למעשים שביצע בהתאם למפורט בתסקיר.

90. יחד עם זאת, בניגוד לממצאי התסקיר ומעיון מעמיק בתיק התרשמתי, כי הנאשם 2 קיבל אחריות למעשיו ומבין את חומרתם. בתצהיר שצירף הנאשם 2 לבקשה מיום 1.3.23 להזמנת תסקיר משלים (בקשה שנדחתה בהחלטה מיום 11.6.23) מציין הנאשם 2, בין היתר "**אני מצהיר בזה באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי אני מצר מאוד על ביצוע העבירה מושא ההליך וכי הפנמתי באופן מוחלט את חומרתה הן במישור חובת הציות להוראות הדין באשר הן והן במישור הביטחון הסוציאלי ובפרט ביחס לעובדות שעבדו תחתיי**" (סעיף 5 לתצהיר).

91. בנוסף במניין השיקולים לפסיקה לקולא הריני מביא בחשבון, בין השאר, את מצבו הכלכלי והאישי של הנאשם, היעדר הרשעות קודמות ואת העובדה כי הסכומים שנוכו הועברו ליעדם חודשים ספורים לאחר המועד הקבוע בחוק להעברתם.

92. לאור האמור, הריני להשית על הנאשם 2 קנס בסך של **15,000 ₪** ללא הטלת של"צ כפי שהומלץ בתסקיר קצין המבחן. בהקשר זה אני מקבל את טענת הנאשם 2 לפיה הטלת של"צ עשויה להסב לו ולמשפחתו נזק כלכלי כבד ותצמצם את הזמן העומד לרשות הנאשם לצורך ייצור פרנסה עבור משפחתו ולטובת הטיפול באשתו ואני סבור שבנסיבות המקרה דן ניתן להסתפק בקנס כספי בלבד.

93. הנאשמים ישלמו את סכום הקנס הכולל (40,000 ₪) ב- 40 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 15.7.23 ובכל 15 לכל חודש שלאחריו.

94. בנוסף יחתמו הנאשמים בתוך 30 ימים ממועד מתן גזר הדין על התחייבות בסך 150,000 ₪ להימנע מביצוע העבירות בהן הורשעו בהליך זה, לפי חוק הגנת השכר, למשך שנתיים.

95. על הנאשמים לפנות למזכירות בית הדין לשם חתימה על ההתחייבות האמורה וקבלת שוברים לתשלום.

96. לצדדים זכות ערעור לבית הדין הארצי לעבודה בתוך 45 ימים מקבלת גזר הדין.

97. בהסכמת הצדדים - המזכירות תשלח לצדדים את גזר הדין באמצעות הדואר.

ניתן היום, כ"ט סיוון תשפ"ג, 18 יוני 2023, בהעדר הצדדים.